ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒ

Ամսագիր, հրատարակվում է Կալկաթայում

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien **NZAGHIK**

Calcutta, Koumoulou lane, N. 7

ԳԻՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

ՄԱԼՈՅՆ հասար, տարեկան **60** դրամ. վեցամսեայ **30** դրամ. Եռամսեայ **20** դրամ. — ՊԱՏԱՍԽԱՆԱԿԱՆ համար, տարեկան **80** դրամ. վեցամսեայ **40** դրամ. Եռամսեայ **25** դրամ. — ՈՐՏԵՍՈՒԹԻՒՆ համար, Տարեկան **32** ֆր. վեցամսեայ **11** ֆր.

ԿԱՐԵԼԻ Չ ԱՆՀԱՏՆԵԼ ՈՒՂԱՐԿԵԼ ԻՆՁ ԱՅՍ ԹՈՒՂԹԻՆ

ԳՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ 10 ՓԱՐԱ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ՀԱՍՑԷ ՏՈՒԱԾ ՏՊԱՐԱՆԻ

րիտի տակաւին սպագդեաց մեծ պալատին մէջ, եւ մեծցաւ, տակաւ չալուշնակ, Շարլ-Ռէնդի եւ Ֆիլիբ Բ.ի չախչախիչ յաչատակներուն մէջ, արտակարգօրէն յուզիչ եւ համակրելի դէմք մըն է։

Իր ծնունդը Սպանիոյ համար, հրաշալի ուրախութիւն մը եղաւ։ Ալֆոնսօ ԺԲ. քանի մը օրուան մէջ ժանտատենդի զոհ երթալով, մանկամարդ կին մը եւ երկու պզտիկ աղջիկներ կը թողուր, Մարիա տէ լաս Մէրսէդէս եւ Մարիա-Թէրէզ, որոնք պիտի կառավարէին երկիրը իր այնքան փափուկ մէկ կացութեան մէջ։ Բայց Մարիա-Ռիխթինա թագուհին չդի էր եւ տղան՝ զոր աչխարհ պիտի բերէր, կրնար մանչ մը, թագաւոր մը ըլլալ։

Արդ, 1886 մայիս 16էն 17 լուսնալոյս գիչերը Մատրիտ արթնցաւ չանկարծ պատգամաւորներու աղմուկներէն, որոնք կ'աւետէին թէ, թագուհին տղաբերքի առաջին ցաւերը կը զգար. եւ չուտով դիչերանց թագաւորական պալատին չուրջ խռնուեցաւ բազմութիւն մը որ կը մրըմտար անդադար թագուհիի մասին հաղորդուած լուրերը։ Պալատին ամբողջ պաշտօնէութիւնը կ'երթեւեկէր, տենդոտ գործունէութիւնով մը. թագաւորական ներքնատեղիին մէջ կը տեսնուէին նախարարները, եպիսկոպոսները, ազգատներ, եւ ամէնքն ալ լուռ ու ոտքի վրայ...։ Գիչերը այսպէս անցաւ, յետոյ առաւտն, ժողովուրդը աւելի խռնուած, յարաճուն նեղսրտութիւնով մը կը սպասէր այն մեծ դէպքին որ պիտի որոչէր Սպանիոյ ապագան։ Ցանկարծ, երբ կէս օր կը զարնէին քաղաքին զանգակատունները, ծիրանագոյն ու ոսկեզօծ դրօչակ մը պարզուեցաւ պալատին գագաթը, թնդանօթը գոռաց, եւ ուրախութեան անհուն աղաղակ մը թնդացուց օդը.—Սպանիա թագաւոր մը կ'ունենար...։

Տղաբեր թագուհիին սենեակին մէջ, փոքր ու դիւրաթեք նորածինը պառկեցուցին ժանեակներու մէջ ոսկիէ ապսէի մը վրայ, եւ ըստ աւանդական սովորութեան, Ն. Վեհափառութեան մեծ-սենեկապանուհին, Մեսինայի դքսուհին այդպէս տարաւ ներկայացուց զայն նախապարներուն եւ դեսպաններուն։ Նախապարապետ Պ. Սակասթա նոյն միջոցին յառաջացաւ դէպ ի նորածինը, ծռեցաւ ու քիչ մը ատեն զայն դիտելէ վերջ վեր ցատկեց գոչելով թրթռուն ձայնով մը.—«Կեցցէ՛ թագաւորը»։ Եւ նուիրակը իր կարգին յառաջանալով ու թագաւորին վրայ ծռելով, հրկնեց.—«Կեցցէ՛ թագաւորը»։ Այն ատեն Մէսինայի դքսուհին իր բազուկներուն մէջ առած, վեր վերցուց տղան կատարելապէս մերկ, եւ ներկայ բազմութիւնը ուրախութեան ոգեւոր աղաղուկներ թնդացուց մինչեւ հեռաւոր փողոցներուն մէջ։

*** Ալֆոնսօ ԺԳ. չատ փափուկ տղայութիւն մը ունեցաւ, եւ թերեւս աւելի տկարանար եթէ իր մասին ալ ի գործ դրուէր այն խիստ եղիքները որուն ենթակայ էին երբեմն սպանիական թագաւորազուններ։ Ատենօք Մատրիտի արքունիքին մէջ, թագաւորական ծծմայրը, չէր կրնար դպչիլ սնուցանելիք պզտիկ իչխանին. այն ատեն միայն իրաւունք ունէր իր ծիծը անոր մօտեցնելու երբ իչխանը իրեն բերէին, Օրօրոցը չարժելու առանձնաշնորհը բացարձակապէս մէկ երկու աղնուական տիկիններու կը պատկանէր եւ ատոնք իսկ, օրը 3—4 անգամ միայն կրնային օրօրել զայն, որոչուած ու անփոփոխ ժամերու մէջ։

Բայց Ալֆոնսօ ԺԳ.ի տկարութիւնը նկատի առնելով, բոլորովին տարբեր կերպով մը մեծցուեցաւ ան իր անուշ մօրը եւ ծծմայր Ռէյմունտա տիկինին կողմէ։ Ալֆոնսօ ԺԳ.ի ծնած օրէն Մարիա-Ռիխթինա թագուհին, իր զաւկին օրօրոցը դնել տուաւ իր սենեակին քովը, անդիսկան պարզ ու գործնական կարասիներով սենեակի մը մէջ եւ տասնըվեց տարիէ ի վեր գիչեր ցորեկ հրաչալի հոգածութիւնով մը հսկեց տկար ու այնքան թանկագին պզտիկ թագաւորին կեանքին վրայ։ 1890 յունուարին, երբ Ալֆոնսօ ԺԳ. վտանգաւոր ինֆլուենցայէ մը բռնուեցաւ, Մարիա-Ռիխթինա, վեց օր վեց գիչեր առանց հանուելու կեցաւ անոր քովը։ Վերջապէս յունուար 10ին առտուան ժամը 5ին, թագաւորը քանի մը ժամեր քնանալէ վերջ, արթնցաւ, ժպտեցաւ իր մօրը եւ անուշ ձայնով մը ըսաւ.—«Մամիթա սիա, աղէ՛կ եմ, դնա հանգստացիր» Ազատած էր։ Ուրախութիւնը այնքան մեծ եղաւ ժողովուրդին մէջ որ յունուար 10ը Սպանիոյ համար տօնի օր մըն է։

*** Մարիա-Ռիխթինա թագուհին իր քնական պարզասրտութեամբը չատ թեթեւցուց Մատրիտի արքունիքին երբեմն աղմկալից պերճութիւնները։ Կրօն սիրելէն չափ եա կեցաւ ներկայացումներէ, եւ Մատրիտի պալատին 35 սենեակները որոնք երբեմն լեցուն էին հիւրերով, հիմա չատոնց ի վեր փակ են եւ լուռ, փեղկերը գոցուած։ Թագաւորական տան պաշտօնեաները նուազած են մեծապէս։

Բոլոր այն պաշտօններէն զորս սպանիացի վեհապետները ունէին Մատրիտ գուրս երեքը միայն այսօր կը ծառայեն դեռ.—Բարտօի պալատը, մինիկ ու սիրուն, որ ձմեռը, թագաւորին ամենօրեայ պտոյտի վայրն է։ Կրանիաի պալատը՝ որուն համար թագուհին անբացատրելի հակակրութիւն մը ունի, բայց ուր Ալֆոնսօի հօրաքոյրը, Իզապէլլա իչխանուհին կը քնակի ամէն ամառ եւ վերջապէս՝ Արանեուէզի պալատը, ուր Մարիա-Ռիխթինա կ'երթար գարնան, բայց զոր հիմա ձգած է։ Այս դղեակներէն զատ որոնք գահուն կը պատկանին, թագուհին իբր անհատական ստացուածք Սէն-Սեպաստիէնի մէջ ունի Միռամարի վիլլան ուր Ալֆոնսօ ԺԳ. կ'անցնէ իր արձակուրդները։

*** Այս զանազան բնակատեղիներուն մէջ, Մարիա-Ռիխթինա թագուհին ամբողջովին իր զաւկին կրթութեան ու երկրին գործերուն նուիրուած կեանք մը կ'անցընէր։ Առտուն թագուհին կ'ելլէ ամառ թէ ձմեռ ժամը 7ին եւ հաղիւ ժամ մը միայն կը զբաղի իր արդուզարդով։ Միշտ մութ գոյն ու պարզ զգեստներ կը հագնի. զոհար, երբ՛ք չի գործածեր, բացի մէկ երկու հատէ որոնց կապուած են սիրելի յիչատակներ։ Հինգ ապարանջաններ ունի, ոսկիէ պարզ թելեր, մէկ մէկ թանկագին քարով սփնուած, որոնք իրեն կը յիչեցնեն ամէն մէկ տարիները իր Ալֆոնսօ ԺԲ.ի հետ ապրած կարճ կեանքին։

Ժամը ութին նախաճաչելէ վերջ, թագուհին կը նստէր իր գրասեղանին առջեւ եւ կը զբաղէր անձնական քարտուղարին Մորֆիի կոմսին հետ։ Անկէց վերջ մինչեւ տասներկու ժամանակը կը յատկացնէր ընդունելու արքունիքին բարձր պաշտօնատարները, պալատական արարողապետ Մէսինա-Սիտոնեայի դուքսը, թագաւորին ուսմանց տնօրէն Տօն Բաթրիսիօ-Ակուէռի տէ Թէյէտան, Սօթօ-Մայօր դուքսը եւայլն։

Կէս օրին կը տեսակցէր նախարարապետին հետ քաղաքական խնդիրներու մասին, յետոյ կը տեսակցէր ուրիշ պաշտօնեաներու հետ եւ ժամը 1ին կը նստէր ճաչի։ Մարիա-Ռիխթինա թագուհին չափազանց խստապահանջ է սեղանին խընամուած ըլլալու մասին եւ կերակուրները աւելի ֆրանսական ու վիեննական քան թէ սպանիական ղրութիւնով կ'ուզէ որ եփուին։

Ճաչէն վերջ, ժամը իրիկուան երեքէն վեց, պտոյտ առեն է։ Թագուհին քիչ անգամներ կ'երթայ Ռէթիռօ, Բասթէլա նա եւ նման պտոյտի վայրեր ուր չատ է բազմութիւնը, ինքը աւելի կը սիրէ առանձին տեղեր եւ իր կառքով կ'երթայ Բաղա-տէ-Ռամօր կողմերը։

Վերադարձին թագուհին կը ստորագրէր նոյն օրուան նախարարական խորհրդին մէջ պատրաստուած հրամանագրերը եւ յետոյ, չաթմէր երկու անգամ, կը կատարէր ընդունելութիւնը ամէն անոնց որոնք պատիւին կ'արժանանային խնամակալ թագուհիին ներկայութեան մըտնելու։

Այս ունկընդրութիւնները տեղի կ'ունենային պզտիկ սրահի մը մէջ ուր կը մտնուէր երեք յաջորդական սրահներէ անցնելով։ Այդ երեք սրահներէն առաջինը չատուկ էր ամէն մարդու առ հասարակ, երկրորդը երեսփոխաններուն, ծերակուտականներուն, աղնուականներուն եւ վերին պատիճանի սպաներուն, իսկ երրորդ սրահը չատկացուած էր նախարարներուն, զօրավարներուն, Սպանիական իչխաններուն։ Թագուհին ընդհանրապէս ոտքի վրայ կ'ընդունէր իր հիւրերը եւ առ առաւելն 10—15 վայրկեան կը խօսակցէր։

Թագաւորական ընտանիքին երեկոյեան ճաչը տեղի կ'ունենայ ժամը 8ին բայց ցորեկուան ճաչին պէս մտերմական հանդամանք չունի, որովհետեւ այս անգամ սեղանին կը մասնակցին նաեւ պատանի արքունական կին եւ այր պաշտօնատարներ։ Ճաչէն վերջ թագուհին կ'երթայ իսօխլ իր սիրելիներուն հետ, սեղանատան կից պզտիկ սրահի մը մէջ, երբեմն քիչ մը նուագ կը զարնեն, բան մը զոր ո եւ է զուարճութենէ չաւելի կը սիրէ Մարիա-Ռիխթինա, մանաւանդ որ ինքն ալ կարող դաշնակահար մըն է եւ իր տղուն ջութակի ընկերակցութեամբը կը նուագէ հրաչալի կտորներ։

Վերջապէս ժամը տասնըմէկին լուսթիւնը կը տիրէ ու ամէն ոք կը մտնէ անկողին։

*** Ալֆոնսօ թագաւորին տունը առջին տարիներուն մէջ կը բաղկանար Հայմունտա ծծմայրէն եւ պառաւ թագուհի Մարիա-Քրիստինէն, որ Իզապէլլա թագուհիին աղջիկներուն, յետոյ Ալֆոնսօ ԺԲ.ի դաստիարակուհիին փեսէրէն եւ յանձնուեցաւ ուսուցիչներու, որոնք, կամաց կամաց, հաղարումէկ նախադուչութիւններով սովրեցուցին անոր, կրօնք, պատմութիւն, աչխարհագրութիւն, ալճեպրա, երկրաչափութիւն եւ բնական գիտութիւններ։ Թագաւորը ասոնցմէ զատ սորվեցաւ նաեւ լատիներէն, ֆրանսերէն, անգլերէն, գերմաներէն եւ աքանչելի կերպով չուարեալ զարնել։ Թագաւորը մինչեւ տասներկու տարեկանը ամէն օր երեք ժամ դաս եւ երկու ժամ ձիավարժութիւն կ'ընէր։ Անկից վերջը, զինուորական փորձերու եւ ռազմագիտական դասեր ալ աւելցան ատոնց վրայ, այնպէս որ 15 տարեկանին արդէն կարող էր ռազմափորձ մը հրամանատարութիւնը կատարելու։

Ալֆոնսօ ԺԳ.ի վրայ չատ պարտականութիւններ կը ծանրանան եւ ապահովաբար ինքը պիտի կատարէ բոլոր ատոնք, պէտք եղածին պէս, ու պիտի պատասխանէ իր վրայ եղած յուսադրութիւններուն։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՊՕԷՐԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ԾԱԽՍԵՐԸ

Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը հրատարակած է արդէն վիճակագրական կարգ մը տեղեկութիւններ, որոնցմով հարաւային Ափրիկէի մէջ, պատերազմի առեն Անգլիացիներու կողմէ ծախսուած գրամը մինչեւ 1902 մարտ ամսոյ վերջը կը հասնուի 172 միլիոն անգլիական ոսկիի չափ, որուն 156 միլիոնը ուղղակի հարաւային Ափրիկէի մէջ գտնուած անգլիական բանակին համար գործածուած է, իսկ մնացեալ մասը երկրորդական ծախքերու համար։ Պատերազմը եթէ մինչեւ ներկայ տարուան սեպտեմբերի վերջը տեւէր, այն ատեն Անգլիոյ համար պատերազմին ընդհանուր ծախսը գումարը պիտի հասնէր 250 միլիոն անգլիական ոսկիի, որ ըսել է, 1871ին Ֆրանսայի կողմէ Գերմանիոյ վճարուած 5 միլեառ ֆրանքէն բաւական աւելի, այսինքն մէկ միլեառ 250 միլիոն ֆրանք աւելի։

Պատերազմի առաջին երկու տարիներուն 1899 հոկտեմբեր 1էն մինչեւ 1901 սեպտեմբերի վերջը, պատերազմին ծախքերը եղած էին 123 միլիոն անգլիական ոսկի։ Այս 123 միլիոնէն 24 միլիոնի չափը արուած է սպաներուն իբր ամսական եւ զօրագունդերու իբր վարձք, 28 միլիոն վճխադրութեանց ծախք եղած է, 10 միլիոն ծախսուած է հանդերձեաններու, կենդանիներու կազմածներու եւայլնի համար։ 30 միլիոն ոսկի գացած է սննդեղէնի եւ անասնոց կերի համար, 7 միլիոն հանդերձեղէնի համար, 16 միլիոնէն աւելի պատերազմական նիւթեղէններու եւ պահեստի համար, 6 միլիոն ոսկի ամրութեանց չինութեան համար։ —Երեսփոխանական ժողովին մէջ տեղի ունեցած պաշտօնական զեկոյցին համաձայն, 1899 սեպտեմբերէն ի վեր ընդամէնը 450000 հրացան եւ քառասուն զօրաջոկատ է, ինչպէս նաեւ 240 միլիոն հրացանի զնդակ, հարաւային ափրիկեան զօրագունդերուն համար։

1870—71 ֆրանսագերմանական պատերազմին ատեն, Գերմանիոյ պատերազմական ծախքերը կը հասնէին մէկ օրուան մէջ 6,33 միլիոն մարքի, եւ ծայրագոյն արեւելքի արշաւախումբին ատեն ալ 338000 մարքի, մինչդեռ հարաւային Ափրիկեան պատերազմի ատեն, պատերազմին իւրաքանչիւր օրը Անգլիոյ արժած է միայն 3,44 միլիոն մարք։ 1870/71ի գերմանական եւ ֆրանսական պատերազմին ատեն մէկ մարդը օրը կը նստէր 5 մարքի, գերմանական կառավարութեան համար, Գերմանիոյ ծայրագոյն արեւելք արչաւանքին ատեն 14 մարք, իսկ անգլիական բանակին համար հարաւային Ափրիկէի մէջ, 17 մարք։ Որով հարաւային Ափրիկէի պատերազմը, ամէնէն սուղ պատերազմն է, որ երբևք գոյութիւն ունեցած ըլլայ։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԻՐԵՆՑ ՏՈՐՄԻՂԸ

Ինչպէս արդէն ժամանակին ալ զգուշացուցինք Արժանթինի եւ Բրազիլի կառավարութիւնները իրենց միջեւ գոյութիւն ունեցող սահմանագլուխի վէճերը կարգադրելու առթիւ ստանձնեցին միջադարձ կերպով ոչնչացնել այն յանձնարարութիւնները զոր ըրած էին մէկը Անգլիոյ եւ միւսը Իտալիոյ նաւարաններուն մէջ, նոր մարտանաւերու չինութեան համար։ Միւս կողմէ ալ պայման դրին իրենց միջեւ, որպէսզի ասկից յետոյ, եթէ իրենցմէ մէկը նպատակ ունենայ նոր մարտանաւեր չինել տալ, այն պարագային պարտաւոր է մէկուկէս տարի առաջ միւսին տեղեկացնել իր դիտաւորութիւնը։ Ինչ որ ալ մտածուի այս տեսակ կարգադրութեան մը քաղաքական եւ ռազմական առաւելութեանց մասին, սա կէտը սակայն բացորոչ է թէ այս պետութիւնները իրենց երկրին սահմաններէն դուրս որ եւ է ձայն մը ունենալէ կը հրաժարին, եւ այս պարագան տարակոյս չի կայ որ դուրսիններուն համար հաճելի է։

Միւս կողմէ սակայն Արժանթինի կառավարութիւնը վերջերս տորմիղի մարզանքներ կատարել տուաւ, — որուն մասնակցեցան 54ի չափ չոգենաւեր։ Այս առթիւ էր որ կարգ մը խնդիրներ հետեւեալ կերպով լուծուեցան։ — Տորմիղը կարող է թշնամիներուն Ռիօ տը լա Բլատա ցամաք ելլելը արգիլել։ Տորմիղը կարող է առևտրական նաւախումբ մը ծովուն բացերը պաշտպանել, թշնամական յարձակումներու դէմ։

Այս ամէնը այն տեսակ մարզանքներ են, որոնք ցոյց կու տան թէ այդ մարզանքները կատարողները բոլորովին դիտակից են ծովային ուժի գերին ու կարեւորութեանը մասին։ Ցետոյ նկատողութեան պէտք է առնել նաեւ սա կէտը թէ Արժանթինի տորմիղին վերոյիչեալ մարզանքները երկու ամիսէ չափ տեւեցին, ուրկէ վերջ ընդհանուր կերպով սա համոզումը տարածուեցաւ թէ Արժանթինի կառավարութիւնը կը վաթքի հարաւային ամերիկեան չուրերու վրայ դերակշռութիւնը իր ձեռքը պահել։ Եթէ միեւնոյն ատեն նկատողութեան առնուի թէ, տակաւին վերջերս Արժանթինի կառավարութիւնը ֆրանսական ընկերութեան մը հետ բանակցութեան մտաւ 53 միլիոն ֆռանքով Ռիօգարիոյ նաւահանգիստը նորէն չինելու համար, այն ատեն քիչ մը դժուար է այդ որոչման կարդադրութեան բոլորովին հաւատ ընծայելը։ Դազափար մը տալու համար ատորեա կը հրատարակենք Արժանթինի եւ Բրազիլի՝ նաւային ուժերուն ամբողջական մէկ ցուցակը. —

Արժանթին ունի 5 զրահապատ մարտանաւեր, մինչդեռ Բրազիլ՝ 3, Արժանթին եւ Բրազիլ ունին 4ական թնդանօթակիր յածանաւեր, Արժանթին ունի 4 զրահապատ յածանաւեր, իսկ Բրազիլ՝ 2, միայն Արժանթին է որ ունի առանց թնդանօթի յածանաւ մը, 5 թնդանօթակիր նաւեր, Բրազիլի կառավարութիւնը ունի 33 զանազան տեսակէ թորփիլանաւեր, իսկ Արժանթին միայն 27, Արժանթին ունի 2 իսկ Բրազիլ 1 դպրոց-մարտանաւ, իսկ մասնաւոր նաւերու գալով Արժանթինին ունի 26 հատ իսկ Բրազիլ 20։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

★ Վերջին հինգշաբթի օրը Պապը իր ներկայութեան ընդունեց Ամերիկեան պատուիրակութիւնը, որ պաշտօն ունէր Բուզվելդ նախագահին չնորհաւորութիւնները ներկայացնել Պապին, այս վերջինէն յղուելիքին առթիւ, ինչպէս նաեւ Մ. Նահանգներու նախագահին երկասիրութեանց վաստաւոր տպագրութենէն օրինակ մը ժառանգելու անոր։ Պատուիրակութիւնը յետոյ տեսակցութիւն ունեցաւ նաեւ Պապին քարտուղարին հետ փիլիպեանները եւ կրօնական խնդիրներու մասին։

★ Սպանիոյ թագաւորը պաշտօնական գիր մը ստորագրեց 338,400,000 բեզեդայի փոխառութիւն մը արտօնելով, 5%ով։

★ Մատրիտի մէջ անցեալ չորեքչաբթի օրը հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ Քանելէեասի։ Կոչնականներուն մէջ կը գտնուէին 59 երեսփոխաններ եւ ծերակուտականներ, բաժակաճառերու միջոցին Քանելէեաս յայտարարեց թէ հակառակ տիրող կարծիքներուն, ինքը Սակասթային հակառակորդ մը չէ եղած։ «Ես կը փափաքիմ, որ յարեց երկրագործական նախկին նախարարը, արդի ազգութիւն մը ըլլանք եւ ոչ թէ 18րդ դարու ժողովուրդ մը» Ատենաբանին կարծիքով երկու կուսակցութիւններ գոյութիւն պիտի ունենան ապագային, որոնք կռուի մէջ ըլլան, մէկը ազատական եւ միւսը հակազդող։

★ Քանատայի առեւտրական սենեակները համաժողով մը ունեցան Տորոնտոյի մէջ, եւ այդ առթիւ անգլիական գաղթականութեանց մաքսատպական դրութեան պաչտպանութիւնը ըրին։

★ Միլանէն կը հաղորդուի թէ ուսուցչապետ Ռիվա, եւ արտաքին գործոց նախարար Բոնինգդիի հօրեղբօրորդին կոմս Բոնինգդի, Ալպեան լեռներու մէջ ձիւնակոյտի մը տակ մնալով մեռած են։

★ Սիամի գահաժառանգ իչխանը վերջին չաբաթ իրիկուն իր հետեւորդներով մեկնեցաւ Պերլինէն դէպ ի Էսբէն, ուր պիտի մնայ քանի մը օր։

★ Այնպէս կը հաւաստուի թէ, հանգուցեալ զրամատէր Բիրքեն Մորկան մէկ միլիոն չիլինով գնած է արձաթի եւ անագապղինձի առարկաներու հնագիտական հաւաքածոյ մը որ Պերլինի մէջ կը գտնուի։

★ Մադրիտի բնակչութիւնը միշտ լուսաւորի մատնուած վիճակի մը մէջ կը գտնուի։ Իր պաշարիւնը պահող միակ անձը, այս ընդհանուր քաոսին մէջ, ծովակալ Սէրվանը կը թուի ըլլալ, որ ի զուր ամէն փորձ կ'ընէ յուդեալ մարքերը հանդարտեցնելու համար։ Ամերիկացի դիտուններ սա կարծիքը կը յայտնեն թէ Սուֆրիէ եւ Բըլէ հրաբխները հետզհետէ հանգարտելու վրայ են։

★ Սոսկալի երկրաչարժի ցնցումներ տեղի ունեցան Աւստրիոյ Սպիրիա նահանգին մէջ։ Նոյն միջոցին լսուած են նաեւ ստորերկրեայ որոտումներ։ Բարեբաղդաբար վնաս տեղի չէ ունեցած։

★ Գերմանական ֆայզերիճ Առկուստ մեծ յածանաւը որ ասկից 7 տարի առաջ դէպ ի արտասահմանի ջուրերը գացած էր նորէն Քիլի նաւահանգիստը վերադարձած է։

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ՊԱՇՏՕՆ. — Դուրուչայի (Երզրում) գայմագամ անուանուեցաւ Դերչանի գայմագամ Այի Ղալիպ պէյ, որուն չաղօրդեց Նամըրվանի գայմագամ Համտի պէյ եւ այս վերջինին չաղօրդեց՝ Միլքիէ վարժարանէն չրջանաւարտ Մուսթաֆա Ասըմ էֆ.։ Տէրսիմի տէֆթէրխանէի պաչտօնեայ անուանուեցաւ Պօյաճիի Թափուլ քարտուղար Հիւսնի էֆ.։ Ատանայի կեդրոնական նախկ անուանուեցաւ Մամուրէթ իւլ Ազիզի նախորդ նախկ Սմիռնա Հիւրմի էֆ.։ Մամուրէթ իւլ Ազիզի նախկ՝ Խասա Թէվֆիդ էֆ.։ Սալոնիկի (Թօնիա) նախկ՝ Սմասիոյ նախորդ նախկ՝ Մէհմէտ Սէրվէթ էֆ.։ Տիմէթոգայի նախկ՝ Միլասի նախորդ նախկ Օսման Շիւքրի էֆ.։ Պալայի (Լէհկիւրիւ) նախկ՝ Բաղարջէօյի նախորդ նախկ Սիւլէյման Հիլմի էֆէնտի։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ. — Դ. կարդի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ՝ Սելանիկ-կ. Պոլիս երկաթուղւոյ միացման գծի դիւանին անօրէն Պ. Բրավիւ Դ Օսմանիէ՝ նոյն գծին վարչական ժողովոյ քարտուղար Պ. Ալպէռ։

ԹՈՒՐԲԻՒ. ԵՒ ՍԵՐԳԻՒ.—Թուրքիոյ եւ Սերպիոյ միջեւ կնքուած առեւտրական պայմանագրութիւնը առջի օրը Բ. Դրան մէջ ստորագրուեցաւ Արտաքին Գործոց նախարար Թէվֆիդ փաչայի եւ սերպիական դեսպան Զօր. Մաշա Կրուիչի կողմէ։

ԺՈՐԺ ՄԻԽԱՒԼՈՎԻՉ ՄԵՇ-ԴՈՒՔՍԸ ՈՒ ՏԻԿԻՆԸ երկկ ժամը ութին ռուսական Զիխաչօֆ չոգենաւով մայրաքաղաքս հասան։ Անմիջապէս ռուսական դեսպանը Պ. Զինովիէվ ու Ա. Թարգման Պ. Մաքսիմով ռուսական պահականատուն նաւակներէն մէկովը գացին «Զիխաչօֆ» չոգենաւը եւ ընդունեցին Մեծ Դուքսը ու դքսուհին։ Ցետոյ ամէնքը մէկ նոյն նաւակով եկան Թօփհանէի քարաւիը ուսկից կառքերով Պոլսոյ կողմը երթալով այցելեցին Այա-Սօֆիայի մզկիթը։ Իրիկուան ժամը տասնին գարձան Բերա, ռուսական դեսպանատունը։

ԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒ ԵՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՔԱՐԱՎՈՂ ՄԱՐՄՆԻ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԸ

Հայկական հանրապետության հանքարդյունաբերության ոլորտում աշխատող բոլոր մասնագետները, ինչպես նաև հանքարդյունաբերության ոլորտում ուսանող երիտասարդները, որոնք ցանկանում են աշխատանք ստանալ հանքարդյունաբերության ոլորտում, պետք է դիմեն Հայկական հանրապետության հանքարդյունաբերության նախարարություն՝ Երևան, Աբովյան 3, 2-րդ հարկ, սենյակ 15։ Հեռախոս՝ 15642։

ՏՈՒՆԱՎՈՐՎԱԾ ԱՎՏՈՄԵՔԵՆԱ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՔԱՐԱՎՈՂ ՄԱՐՄՆԻ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻՆ

Հայկական հանրապետության հանքարդյունաբերության նախարարությունը հայտնում է, որ Ալավերդու հանքահարստացման ֆաբրիկայի համար անհրաժեշտ է 130,000 տոննա տարեկան հզորությամբ հանքահարստացման ֆաբրիկայի շինարարության համար անհրաժեշտ մասնագետներ։ Ֆաբրիկայի շինարարությունը նախատեսվում է սկսել 1938 թվականի հունվարի 1-ից։

Ֆաբրիկայի շինարարության համար անհրաժեշտ մասնագետները դիմումները պետք է ներկայացնեն Հայկական հանրապետության հանքարդյունաբերության նախարարություն՝ Երևան, Աբովյան 3, 2-րդ հարկ, սենյակ 15։ Հեռախոս՝ 15642։

ՀԱՆՔԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՂԹԱՎՈՐ ՇԱՀԻ

Ս. ՊՈՍՈ

ՅԱՅՑԱՑԱՔ ՎԱՍԿԱՑ

ՅԱՇԵՒՈՒՂՈՎՈ ՊԱՒՔԱՇՈՒՔ

1.—ՈՒՂՂՈՒՈՑՊՈՂ ՊՐՈՎՈՒՈ

Ծ.

Մի ընկեր ասում էր ինձ, որ ես ամեն անգամ, երբ ուզում եմ ինչ-որ բան գրել, սկսում եմ ամպրոպ պատկերելուց։ Ես չգիտեմ, ճիշտ է նա, թե սխալ, բայց ինչ էլ որ լինի, ես ամպրոպ եմ սիրում։ Ամպրոպը ինձ համար ոչ միայն բնության ամենագեղեցիկ երևույթներից մեկն է, այլև ամենից ավելի ներշնչող։ Ամպրոպի ժամանակ ես ինձ ավելի ազատ եմ զգում, ավելի ուժեղ, ավելի կենսասեր։ Ամպրոպի ժամանակ ես ինձ ավելի մարդ եմ զգում։

Ամպրոպի ժամանակ ես ինձ ավելի մարդ եմ զգում, որովհետև ամպրոպի ժամանակ մարդը ոչ միայն ինքն իրեն է տիրում, այլև ամբողջ բնությունն է նրան ենթարկվում։ Ամպրոպի ժամանակ մարդը ոչ միայն չի վախենում, այլև ինքն է ամպրոպին հրամայում։ Ամպրոպի ժամանակ մարդը ոչ միայն չի ենթարկվում, այլև ինքն է ամպրոպին ենթարկում։

Ամպրոպի ժամանակ մարդը ոչ միայն չի վախենում, այլև ինքն է ամպրոպին ենթարկում։ Ամպրոպի ժամանակ մարդը ոչ միայն չի վախենում, այլև ինքն է ամպրոպին ենթարկում։ Ամպրոպի ժամանակ մարդը ոչ միայն չի վախեն